



N5

บริหารธุรกิจ  
(Business)

## พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

### FARMERS 'BEHAVIOR ON ORGANIC FERTILIZER UTILIZATION IN SAI NOI DISTRICT, NONTHABURI PROVINCE

บุษยา แววดี้<sup>1\*</sup> และชนันนา รอดสุทธิ<sup>2</sup>  
Butsaya Waeodee<sup>1\*</sup> and Shanana Rodsoodthi<sup>2</sup>

<sup>1,2</sup>คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

<sup>1,2</sup>Faculty of Social Sciences and Humanities, Mahidol University

\*Corresponding Author, E-mail: Prizewinner.en@gmail.com

#### บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนให้เกิดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างแพร่หลาย โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างชาวนาในพื้นที่ จำนวน 394 ตัวอย่าง และสัมภาษณ์เชิงลึกกับชาวนาดีเด่น และปราชญ์ชาวนา จำนวน 5 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ชาวนามีพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในขั้นตอนการเตรียมดินอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวคือ ก่อนทำนา มีการไถกลบตอซังข้าว เพื่อเป็นปุ๋ยหมักในดิน เมื่อทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ลักษณะการถือครองที่ดิน จำนวนผลผลิตข้าว (เกี่ยวต่อไร่) และประเภทปุ๋ยที่ใช้แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ ทศนคติต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ขั้นตอนการทำนา และแรงจูงใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ของชาวนามีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ด้านอุปสรรค พบว่า ในการเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในระยะแรกทำให้ผลผลิตลดลง นอกจากนั้นแล้ว การขาดความเข้าใจในกระบวนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการทำนา และการขาดความรู้ในการปฏิบัติตามขั้นตอนของมาตรฐานการรับรองเกษตรอินทรีย์ การขาดการสนับสนุนทั้งด้านเทคนิคและงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแนวทางการสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายการทำเกษตรอินทรีย์อย่างยั่งยืนของหน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น อาทิการจัดทำโครงการให้ความรู้และฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและความรู้ในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การช่วยเหลือและสนับสนุนทางการเงิน เช่น การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสามารถจูงใจให้ชาวนาหันมาทำเกษตรอินทรีย์ มากขึ้น

**คำสำคัญ:** เกษตรอินทรีย์ พฤติกรรม การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ชาวนา อำเภอไทรน้อย



## ABSTRACT

The purpose of this research was to study the behavior of farmers in Sai Noi District, Nonthaburi Province, regarding the usage of organic fertilizers and to investigate the factors affecting their adoption. The goal was to provide guidelines for promoting the widespread use of organic fertilizers through a mixed research approach. Data were collected through questionnaires distributed to a sample of 394 farmers in the area. Additionally, in-depth interviews were conducted with outstanding farmers, totaling 5 participants. The data were analyzed using descriptive statistics and regression analysis.

The study found that farmers had a moderate level of organic fertilizer usage. It also investigated the factors affecting the behavior of using different organic fertilizers. At the 0.05 level of statistical significance, the following personal factors were identified as significant: types of land ownership, amount of rice yields per rai, and type of fertilizer used. In the context of the multiple regression analysis, our findings revealed that several factors influenced the utilization of organic fertilizers. These factors included comprehension and awareness regarding organic fertilizers, one's attitude towards the adoption of organic fertilizers, the intricacies of the rice farming process, and the prevailing demand for organic fertilizers within the agricultural community. Regarding obstacles encountered, the study found that initially, shifting to organic fertilizer led to reduced yields. A limited understanding of organic fertilizer usage, ignorance of certification processes, and insufficient technical and financial support heightened production costs for farmers. These challenges also caused farmers to overlook the benefits of organic farming and its positive environmental impact.

In order to promote the utilization of organic fertilizers, guidelines suggested the promotion and endorsement of sustainable policies pertaining to organic farming by both central and local governmental bodies. One illustrative approach involved the implementation of educational and training initiatives aimed at enhancing farmers' competencies and understanding of organic fertilizer application. Additionally, financial assistance and supportive measures, such as tax incentives, served as effective mechanisms to encourage a broader adoption of organic farming practices among agricultural practitioners.

**Keywords:** Organic Agriculture, Behavior, Use of Organic Fertilizers, Farmers, Sai Noi District

## บทนำ

การผลักดันนโยบายเกษตรอินทรีย์ ผ่านแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 8 เป็นต้นมา (วิริยะ คล้ายแดง, 2549) ผ่านยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และผ่านแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรอินทรีย์ ของกระทรวงมหาดไทย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติและเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรให้ต่อเนื่อง โดยเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ ซึ่งสามารถฟื้นฟูระบบนิเวศนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีและยั่งยืน รวมถึงสุขภาพที่ดีของผู้ผลิตและผู้บริโภค (จินดาพร เกลี้ยงเกลา, 2565)

อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เป็นพื้นที่ผลิตอาหารที่สำคัญใกล้ชุมชนเมือง เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของประเทศ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิต ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมโทรม ปัญหามลภาวะทางน้ำ และปัญหาคุณภาพอากาศ

อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี สังกัดกระทรวงมหาดไทย จึงได้ขานรับยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์ของรัฐบาล (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, 2561) โดยนายภานุ แยมศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี กล่าวว่า “อำเภอไทรน้อย เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญใกล้ชุมชนเมือง (ทั้งจังหวัดนนทบุรีและกรุงเทพมหานคร) ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งกระจายอาหารชั้นดีรองรับวิกฤตและการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต อาทิ สถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ระหว่าง ปี พ. ศ. 2562-2565 ดังนั้นจำเป็นต้องสร้างความมั่นคงทางอาหารให้มีความปลอดภัย” โดยมีการกำหนดกรอบการทำงานไว้ 3 ด้าน ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจ เพื่อปรับเปลี่ยนเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การสร้างองค์ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อมุ่งเน้นการผลิตตลอดจนการส่งเสริมด้านการตลาดให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ไปสู่ผู้บริโภคได้โดยตรง

จากนโยบายเกษตรอินทรีย์ของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เข้าสู่ระบบการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องศึกษาพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมให้เกิดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างแพร่หลาย และบรรเทาปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

## ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี” นั้นมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหลายทฤษฎี ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาหาตัวแปรที่จะนำมาใช้ในการศึกษา สาาระสำคัญของประเด็นที่ศึกษาสามารถสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

### แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือปฏิกิริยาที่สังเกตได้ของสิ่งมีชีวิตเพื่อตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล กระบวนการทางสังคม อิทธิพลทางสังคม และบรรทัดฐานทางสังคม สวีตปริยา ธรรมวัฒน์วิมล (2543) กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรม ประกอบด้วย ความรู้ หมายถึง ความเข้าใจและความตระหนักของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจของข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ทักษะคือ สิ่งนี้ครอบคลุมถึงความรู้สึก ความเชื่อ และการรับรู้ของบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทักษะสามารถได้รับอิทธิพลจากความรู้ของบุคคล เช่นเดียวกับความเชื่อทางวัฒนธรรม บรรทัดฐานทางสังคม และประสบการณ์ส่วนตัว แนวทางปฏิบัติ องค์ประกอบนี้สะท้อนถึงการกระทำของแต่ละคนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาส่วนบุคคล การปฏิบัติอาจได้รับอิทธิพลจากความรู้และทัศนคติของบุคคล ตลอดจนถึงปัจจัยแวดล้อม เช่น การเข้าถึงบริการและทรัพยากรด้านต่าง ๆ

ดังนั้น พฤติกรรมได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่หลากหลาย ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคล เช่น ความคิดและมโนทัศน์ ความรู้สึกและอารมณ์ การจดจำและการเรียนรู้ แรงจูงใจและความต้องการ รวมถึงสภาพแวดล้อม และสังคม

### แนวคิดการทำนาอย่างยั่งยืน

มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2563) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการทำนาข้าวประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมดิน ก่อนการทำนาจะมีการเตรียมดินอยู่ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การไถตะ การไถแปร และการคราด ขั้นตอนที่ 2 การปลูกข้าว สามารถแบ่งได้เป็น 2 วิธี คือ การปลูกด้วยเมล็ดโดยตรง และ การเพาะเมล็ด ขั้นตอนที่ 3 การเก็บเกี่ยว ขั้นตอนที่ 4 การนวดข้าว หลังจากตากข้าว และขั้นตอนที่ 5 การเก็บรักษา เมล็ดข้าว

### แนวคิดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการทำนา

การทำเกษตรอินทรีย์และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในประเทศไทยได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ในปี 2562 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานว่าพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองกว่า 2,000 แห่งในประเทศไทย รัฐบาลได้ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์และสนับสนุนให้เกษตรกรเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์โดยจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น การให้เงินอุดหนุนสำหรับการผลิตและจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์ การฝึกอบรมและการศึกษาแก่เกษตรกรเกี่ยวกับประโยชน์และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ นอกจากนี้ ความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ออร์แกนิกในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงปุ๋ยอินทรีย์ด้วย จึงนำไปสู่การมีปุ๋ยอินทรีย์ในตลาดเพิ่มขึ้น ตลอดจนถึงการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564)

## งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

Min-Han et al. (2021) ศึกษาปัจจัยกำหนดที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับของครัวเรือนที่ทำนาอินทรีย์ในไต้หวัน โดยเน้นเฉพาะที่ข้าวเปลือก การศึกษาพบว่าอายุของเกษตรกร ระดับการศึกษา และจำนวนวันทำงานในฟาร์มเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์

Yanakittkul and Aungvaravong (2020) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจของเกษตรกรในการนำแนวทางเกษตรอินทรีย์มาใช้ในประเทศไทย ซึ่งแบบจำลอง SEM ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร การศึกษาสรุปได้ว่าการปรับปรุงทัศนคติและความเชื่อของเกษตรกรที่มีต่อการทำเกษตรอินทรีย์ การให้ข้อมูลและการศึกษาที่มากขึ้น และการสนับสนุนผ่านนโยบายและโครงการต่าง ๆ สามารถส่งเสริมการนำแนวทางในการทำเกษตรอินทรีย์มาใช้ในประเทศไทย

Bocci, Paffarini and Bartolini (2019) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของเกษตรกรที่มีผลต่อปุ๋ยอินทรีย์ในทัสคานี ประเทศอิตาลี ผลการวิจัยยังระบุว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จะรู้จักปุ๋ยอินทรีย์และตระหนักถึงประโยชน์ที่มีต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม แต่อัตราการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ยังคงค่อนข้างต่ำ และความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรก็มีบทบาทสำคัญเช่นกัน ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการทำเกษตรอินทรีย์และมองเห็นประโยชน์มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การเผยแพร่ข้อมูลและการสนับสนุนสถาบันถูกระบุว่าเป็นผู้มีอิทธิพลที่สำคัญ เกษตรกรที่เข้าถึงข้อมูลผ่านบริการส่งเสริมการเกษตรหรือเครือข่ายเกษตรกรมีแนวโน้มหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้น นโยบายของรัฐบาลและโครงการสนับสนุนส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ก็ส่งผลดีเช่นกัน

Zhu and Zhang (2019) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สามารถส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นปุ๋ยอินทรีย์ มีดังนี้ 1. ความตระหนักและความเข้าใจในประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์ 2. ความพร้อมและการเข้าถึงของปุ๋ยอินทรีย์ 3. ความรู้ด้านเทคนิคและการสนับสนุน 4. ความต้องการของตลาดและแรงจูงใจด้านราคา และ 5. นโยบายและข้อบังคับของรัฐบาล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อพฤติกรรม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการถือครองที่ดิน (ไร่) จำนวนแรงงานในการทำนาต่อครัวเรือน (คน) ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว (ไร่) ประสบการณ์ในการปลูกข้าว (ปี) จำนวนผลผลิตข้าว (เกี่ยวต่อไร่) พันธุ์ข้าวที่ใช้ รายได้ต่อปี (บาท) ประเภทปุ๋ยที่ใช้ สถานที่ซื้อปุ๋ย การเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำนา ความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ทัศนคติต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ความต้องการอีอาร์จีของชาวนา แรงจูงใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี
3. เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

## วิธีดำเนินการวิจัย

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ชาวนาใน 7 ตำบล ของพื้นที่อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (Confidence Interval) จะได้กลุ่มตัวอย่าง 394 ตัวอย่าง และการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเขตตำบล (Cluster sampling) จากนั้นจึงคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง (Probability proportional to size) และแบบง่าย (Simple random sampling)

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย คือ การแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data)

### การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

สำหรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรจำแนกประเภท (categorical variables) ต่าง ๆ อาทิ แบบมาตรานามบัญญัติ (Nominal scale), มาตราอันตรภาค (Interval Scale) และมาตราอันดับ (Ordinal scale)

### การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวเรื่องตามประเด็นของข้อมูล (Categories) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ เกษตรกรดีเด่นด้านการทำนา จำนวน 4 คน และประชาชนชาวนา จำนวน 1 คน

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการแปลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อบรรยายเกี่ยวกับ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงข้อมูลความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์

ผู้วิจัยทำการแปลผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายเกี่ยวกับ ทักษะคิดต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ความต้องการปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนา แรงจูงใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ขั้นตอนการทำนา และพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

สถิติเชิงอนุมาน ใช้สถิติ t-test , สถิติ F-test และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

## ผลการวิจัยและอภิปรายผล

**ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล** ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 84.00 มีอายุระหว่าง 50 - 59 ปี ร้อยละ 55.30 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 48.70 เป็นเจ้าของที่ดิน ร้อยละ 70.80 มีจำนวนแรงงานในการทำนาต่อครัวเรือน 2 คน ร้อยละ 52.50 มีขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว 11-20 ไร่ ร้อยละ 45.90 มีประสบการณ์ในการปลูกข้าว 1-10 ปี ร้อยละ 49.20 มีจำนวนผลผลิตข้าว ที่ 100 ถึง ต่ำกว่า ร้อยละ 70.10 พันธุ์ข้าวที่ใช้พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก กข47 ร้อยละ 59.60 ได้รายได้/ปี หลังหักค่าใช้จ่าย 50,001-100,000 ร้อยละ 65.20 ซึ่งใช้ปุ๋ยเคมี ร้อยละ 61.40 โดยซื้อปุ๋ยเคมีที่สหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 73.30 เป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 74.40 และมีแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำนาจากสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 42.40

**ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยทางสังคม** ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 86.30 ทศนคติต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.74) ความต้องการปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนา พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.71) แรงจูงใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.99) และขั้นตอนการทำนา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}$  = 3.91)

**ส่วนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนา** ในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: ระดับพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. ก่อนทำนา ทำนไถกลบตอซังข้าว ข้าวโพด เพื่อเป็นปุ๋ยหมักในดิน	4.69	0.78	มากที่สุด
2. ทำนใส่ปุ๋ยอินทรีย์ครั้งที่ 1 หลังเมล็ดข้าวงอก (7-15 วัน)	3.56	0.95	มาก
3. ทำนนำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ หวานในนา หลังการเก็บเกี่ยว	2.74	1.00	ปานกลาง
4. ทำนนำมูลวัวหรือมูลควายที่ใกล้แห้งมาตโรบยุงฉาง เพื่ออุดรูรั่ว และป้องกันแมลงและหนูเข้าไปกินข้าว	2.36	1.00	น้อย
เฉลี่ยรวม	3.33	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}$  = 3.33 , S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการทำนาทั้ง 5 ขั้นตอนของ มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า ขั้นตอนก่อนทำนา กล่าวคือการไถกลบตอซังข้าว ข้าวโพด เพื่อเป็นปุ๋ยหมักในดิน มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ( $\bar{X}$  = 4.69, S.D. = 0.78)



#### ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี มีพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในระดับมาก  
ผลการทดสอบ พบว่า ชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี มีพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ใน  
ระดับปานกลาง จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 2 หาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์  
ผลทดสอบ พบว่า ชาวนาที่มีลักษณะการถือครองที่ดิน จำนวนผลผลิตข้าว (เกี่ยวต่อไร่) และ  
ประเภทปุ๋ยที่ใช้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05  
และ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตารางที่ 2)

ผลทดสอบพบว่า ชาวนาที่มีลักษณะการถือครองที่ดิน จำนวนผลผลิตข้าว (เกี่ยวต่อไร่) และ  
ประเภทปุ๋ยที่ใช้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05  
(ตารางที่ 2)

ผลการทดสอบพบว่า ชาวนาที่มีประเภทปุ๋ยที่ใช้ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์  
ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ตารางที่ 2)

ขณะที่ เพศ การเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในการทำ  
นาต่อครัวเรือน ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว ประสบการณ์ในการปลูกข้าว พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก รายได้/ปี หลังหัก  
ค่าใช้จ่ายแล้ว สถานที่ซื้อปุ๋ยอินทรีย์ สถานที่ซื้อปุ๋ยเคมี และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำนา ที่แตกต่างกัน มีผล  
ต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยทางสังคมมีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ผลการทดสอบพบว่า ระดับความต้องการปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนา (X3) ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ย  
อินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย (ตารางที่ 3)

ผลการทดสอบพบว่า ระดับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย  
จังหวัดนนทบุรี ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มี  
ผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ได้แก่ ความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ (X1) ทักษะติดต่อการใช้ปุ๋ย  
อินทรีย์ (X2) แรงจูงใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (X4) และขั้นตอนการทำนา (X5) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์  
พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.741 และตัวแปร 4 ตัวแปรในข้างต้นสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์  
ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 54.90% ( $R^2 = 0.549$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
ระดับ 0.01 (ตารางที่ 3)

**ตารางที่ 2:** วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์การแปรผันทางเดียว (One - way Analysis of Variance: One way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (t-test)

n = 394

การทดสอบที (t-test)	ค่าเฉลี่ย	t	Sig (P-value)
<b>ลักษณะการถือครองที่ดิน</b>			
เจ้าของที่ดิน	3.29	2.03	.032*
เช่า	3.43		
<b>จำนวนผลผลิตข้าว (เกี่ยวต่อไร่)</b>			
30 -50 ถัง	3.60	.521	.048*
60 -80 ถัง	3.20		
100 ถัง	3.36		
101 ถังขึ้นไป	3.50		
<b>ประเภทปุ๋ยที่ใช้</b>			
ปุ๋ยอินทรีย์	0	.510	.004**
ปุ๋ยเคมี	3.26		
ทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี	3.44		

**ตารางที่ 3:** การถดถอยพหุคูณระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

n =394

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Beta	t	Sig. (P-value)
	B	S.E.			
(Constant)	1.467	.257		.704	.000
X <sub>1</sub>	-.332	.172	-.067	-1.933	.054*
X <sub>2</sub>	-.206	.052	-.154	-3.984	.000***
X <sub>3</sub>	.027	.044	.025	.619	.536
X <sub>4</sub>	.122	.049	.105	-2.473	.014*
X <sub>5</sub>	.847	.039	.759	1.592	.000***

R = .741, R<sup>2</sup> = .549, S.E.<sub>est</sub> = .408, F = 94.336

### การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ได้แก่ เกษตรกรดีเด่นด้านการทำนา จำนวน 4 คน และ ประชาชนชาวนา จำนวน 1 คน เกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาใน อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์จำแนกได้ดังนี้

1. อุปสรรคในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ จากการสัมภาษณ์พบปัญหาและอุปสรรคในประเด็นแรก คือ การเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ส่งผลกระทบต่อหลายด้าน เช่น การลดลงของผลผลิตเนื่องจากการปลดปล่อยธาตุอาหารของปุ๋ยอินทรีย์ที่ช้ากว่า แรงกดดันทางการเงินที่มากับราคาและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่สูงกว่า ความไม่เข้าใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงความท้าทายในการจัดการกับศัตรูพืชและโรคในการปลูกพืช ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงข้อกำหนดและการรับรองที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืชอินทรีย์ อาจส่งผลให้เกษตรกรรู้สึกว่ามีแรงกดดันและเป็นอุปสรรคที่ยากต่อการเปลี่ยนแปลงสู่การใช้ปุ๋ยอินทรีย์

2. แนวทางในการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จากการสัมภาษณ์พบว่า การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้แพร่หลาย ซึ่งจำเป็นต้องผ่านกระบวนการการเรียนรู้และสนับสนุนทางเทคนิคให้กับเกษตรกร ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ระยะยาวของปุ๋ยอินทรีย์ เช่น การปรับปรุงสุขภาพของดินและการลดมลภาวะทางเคมี เช่น โครงการฝึกอบรม การสาธิตภาคสนาม สามารถใช้เพื่อเพิ่มความรู้และเทคนิคการใช้ปุ๋ยอินทรีย์นอกจากนี้ การสนับสนุนการเข้าถึงปุ๋ยอินทรีย์อย่างสะดวกและการจัดการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์อินทรีย์ รวมถึงนโยบายสนับสนุนของรัฐบาล และการให้สิ่งจูงใจทางการเงินและเงินอุดหนุนสำหรับการทำเกษตรอินทรีย์สามารถกระตุ้นให้เกษตรกรเปลี่ยนไปใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้น ท้ายที่สุด การสร้างความตระหนักรู้ให้กับผู้บริโภคเกี่ยวกับความสำคัญของผลิตภัณฑ์อินทรีย์สามารถสร้างแรงจูงใจทางการเงินแก่เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์

### อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.33$ ) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 61.40 เห็นได้จากผลการในแบบสอบถามตอนที่ 6 พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ข้อที่ 3 “ท่านนำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ หวานในนา หลังการเก็บเกี่ยว” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 2.74$ , S.D. = 1.00) และข้อที่ 4 “ท่านนำมูลวัวหรือมูลควายที่ใกล้แห้งมาตีรอบยุงฉาง เพื่ออุดรูรั่ว และป้องกันแมลงและหนูเข้าไปกินข้าว” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบในระดับน้อย ( $\bar{X} = 2.36$ , S. D. = 1.00) จากเห็นผลดังกล่าวจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัย กชวรรณ ทาแก้วน้อย และ อารีรัตน์ ภูธรธนะ (2560) ได้ศึกษา ปัจจัยการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรในตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการตัดสินใจใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.37$ )

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

จากผลการทดสอบปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยทางสังคมมีพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้แก่

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ ระดับทัศนคติต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์นั้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเศษย์ ไชยแสง (2564) ศึกษาพฤติกรรมและองค์ประกอบการยอมรับของเกษตรกรต่อการทำเกษตรแบบอินทรีย์ และวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์ตัวแปรที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการยอมรับของเกษตรกรต่อการทำเกษตรแบบอินทรีย์ ที่พบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์กับค่านิยมต่อการทำเกษตรแบบอินทรีย์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bocci, Paffarini and Bartolini (2019) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของเกษตรกรที่มีผลต่อปุ๋ยอินทรีย์ในทัสคานี ประเทศอิตาลี ที่พบว่า ทัศนคติและความเชื่อส่งผลต่อพฤติกรรมของเกษตรกร และยังพบว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการทำเกษตรอินทรีย์และมองเห็นประโยชน์มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่นเดียวกับ ชาวนาในประเทศไทยและชาวนาในพื้นที่อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ที่หากมีทัศนคติและความเชื่อว่าปุ๋ยอินทรีย์ประโยชน์ต่อการทำนา ทั้งในเชิงสภาพแวดล้อมเชิงนิเวศ และผลผลิตที่มีคุณภาพมากขึ้น จะทำให้เกษตรกรมีแนวโน้มหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้น นอกจากนี้ทัศนคติของเกษตรกร ย่อมส่งผลต่อความรู้สึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดความตั้งใจในการทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรแบบยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ระดับความต้องการปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนา ที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์นั้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับแนวคิดข้อดีของการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของ Kumar, Sharma, and Bali (2019) ที่สะท้อนข้อดีของปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ปรับปรุงสุขภาพของดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และส่งเสริมกิจกรรมของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ ปุ๋ยอินทรีย์ทำจากวัสดุธรรมชาติและไม่มีสารเคมีสังเคราะห์ ทำให้ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมและลดความเสี่ยงจากมลพิษทางน้ำ ปุ๋ยอินทรีย์สามารถมีผลยาวนานต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ช่วยเพิ่มผลผลิตและสุขภาพของพืชเป็นเวลาหลายปี ปุ๋ยอินทรีย์โดยทั่วไปปลอดภัยต่อสุขภาพของมนุษย์ เนื่องจากไม่มีสารเคมีอันตรายที่สามารถดูดซึมโดยพืชผลและมนุษย์บริโภคได้ เป็นต้น ซึ่งข้อดีของปุ๋ยอินทรีย์เหล่านี้หากชาวนาในพื้นที่อำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรี กลุ่มใดหรือคนใดที่มีองค์ความรู้และได้รับองค์ความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ในลักษณะนี้ รวมถึงมีโอกาสได้เข้าฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติการเพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ ย่อมจะส่งผลให้บุคคลนั้นมีความต้องการที่จะใช้ปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้นและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในพื้นที่นาของตนเองมากยิ่งขึ้น

พฤติกรรมการทำนาที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์นั้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญญาพร โขชัยยะ (2562) ศึกษาสมรรถนะของชาวนาไทยที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการทำนาในประเทศไทย ที่พบว่า ชาวนาที่ประสบความสำเร็จมักจะมีพฤติกรรม เช่น

ชาวนาทำนาด้วยตนเองหรือสมาชิกภายในครอบครัวโดยทำนาแบบพอกินพอใช้ พึ่งพาตนเอง รวมถึงน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการทำนา ชาวนามีการนำความรู้จากประสบการณ์ ความรู้จากการศึกษาและพัฒนา นำมาประยุกต์ใช้ในการทำนา เพื่อเพิ่มผลผลิต ได้กำไรที่มากขึ้น และผลผลิตมีคุณภาพ และชาวนามีการปรับตัว ปรับเปลี่ยนแนวความคิดเพื่อให้การทำนามีประสิทธิภาพและยั่งยืน เช่น ชาวนาทำนาโดยใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติแทนเคมีและสารเคมี ซึ่งสะท้อนได้ว่าชาวนาที่มีพฤติกรรม ในการพึ่งพาตนเองและมีการนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการเพิ่มผลผลิตและเพิ่มคุณภาพของผลผลิตมักจะมีแนวคิดการทำหน้าที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนโดยมีการปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมีหรือสารเคมี เช่นเดียวกับชาวนาในพื้นที่อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี หากชาวนากลุ่มใดหรือคนใดที่มีพฤติกรรมในการทำนาตนเองและมีการนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการทำนาก็จะมีแนวคิดในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่แตกต่างจากชาวนาโดยทั่วไปในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี สามารถสรุปได้ 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้เกิดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้แพร่หลาย พบว่า การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้แพร่หลายซึ่งจำเป็นต้องผ่านกระบวนการการศึกษาและสนับสนุนทางเทคนิคให้กับเกษตรกร ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ระยะยาวของปุ๋ยอินทรีย์ เช่น การปรับปรุงสภาพของดินและการลดมลภาวะทางเคมี นอกจากนี้ รวมถึงนโยบายสนับสนุนของรัฐบาล และการให้สิ่งจูงใจทางการเงินและเงินอุดหนุนสำหรับการทำเกษตรอินทรีย์สามารถกระตุ้นให้เกษตรกรเปลี่ยนไปใช้ปุ๋ยอินทรีย์

2. การเพิ่มช่องทางในการสื่อสารให้เกิดความร่วมมือในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ พบว่า การส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาสามารถทำผ่านหลายช่องทาง เช่น การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น นอกจากนี้แพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น โซเชียลมีเดียและแอปบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ยังเป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความรู้และแนวคิดใหม่ในการเปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ปุ๋ยอินทรีย์

3. การส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ ในการสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน พบว่า หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและท้องถิ่นควรมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืนผ่านทั้งการจัดการศึกษาและอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความรู้ในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงการสนับสนุนทางการเงิน การพัฒนานโยบายและแรงจูงใจทางภาษี เพื่อทำให้เกษตรกรสนใจ และมุ่งหวังที่จะทำเกษตรอินทรีย์

## สรุป

### 1. สรุปผลการวิจัย

ผลการสรุปข้อมูลจากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาในอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ระดับความพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.33$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ก่อนทำนา ท่านได้กลบตอซังข้าว ข้าวโพด เพื่อเป็นปุ๋ยหมักในดิน มีคะแนน

เฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X} = 4.69$ ) รองลงมา คือ ท่านใส่ปุ๋ยอินทรีย์ครั้งที่ 1 หลังเมล็ดข้าวออก (7-15 วัน) ( $\bar{X}=3.56$ ) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านนำมูลวัวหรือมูลควายที่ใกล้แห้งมาติดรอบยั้งฉาง เพื่ออุดรูรั่ว และป้องกันแมลงและหนูเข้าไปกินข้าว ( $\bar{X} = 2.36$ )

ผลจากการวิจัยนี้ ยังทดสอบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาใน อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาใน อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ลักษณะการถือครองที่ดิน จำนวนผลผลิตข้าว (เกี่ยวต่อไร่) และประเภทปุ๋ยที่ใช้ ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาใน อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ เพศ การเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร อายุ ระดับการศึกษา จำนวนแรงงานในการทำนาต่อครัวเรือน ขนาดพื้นที่ในการปลูกข้าว ประสบการณ์ในการปลูกข้าว พันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูก รายได้/ปี หลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว สถานที่ซื้อปุ๋ยอินทรีย์ สถานที่ซื้อปุ๋ยเคมี และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำนา

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาใน อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่า ระดับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปุ๋ยอินทรีย์ ระดับทัศนคติต่อการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ระดับขั้นตอนการทำนา และระดับแรงจูงใจในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในขณะที่ระดับความต้องการปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของชาวนาใน อำเภอน้อย จังหวัดนนทบุรี

## 2. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

### 2.1 ปัญหา อุปสรรคจากผลการวิจัย

อุปสรรคในการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคหลักในการเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์คือการได้รับผลผลิตที่ลดลง ความไม่เข้าใจการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การจัดการศัตรูพืชและโรค, ราคาที่สูง และข้อกำหนดการรับรอง ในขณะที่ประเด็นเกี่ยวกับความยั่งยืนในการเกษตรยังไม่ถูกเข้าใจเต็มที่ และมีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและการสนับสนุนทั้งทางเทคนิคและการเงิน ซึ่งทำให้การแก้ไขอาจรวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนการปรับปรุงวิธีการทำเกษตรให้สอดคล้องกับความยั่งยืน

### 2.2 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

#### 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ โดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องร่วมกับสถาบันวิจัยหรือองค์กรเอกชนที่สามารถอำนวยความสะดวกในการให้ความรู้ในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการสัมมนาและการฝึกภาคสนามเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตและประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับคุณภาพของดินรวมถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาวซึ่งจะทำให้ช่วยสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของเกษตรกรที่มีต่อการทำ

เกษตรอินทรีย์ได้ โดยรัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญในการจัดทำโครงการลักษณะนี้ในภาพใหญ่ของประเทศ และกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมทั่วประเทศไทยและให้เกษตรกร สามารถเข้าถึงได้อย่าง กว้างขวางและง่ายดาย

นอกจากนี้ ยังรวมถึงการที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการวิจัยและ พัฒนาเพื่อสนับสนุนสถาบันวิจัยในการศึกษาประสิทธิภาพ และประโยชน์ของปุ๋ยอินทรีย์โดยเฉพาะพืชที่ปลูก ทั่วไปในประเทศไทย ซึ่งผลของการศึกษาเหล่านี้จะช่วยในการยกระดับและนำมาเป็นแนวปฏิบัติในการลงไป ทดลองปฏิบัติและให้ความรู้กับชาวในพื้นที่ ซึ่งสามารถเพิ่มโอกาสในการยอมรับของเกษตรกรได้มากขึ้น และ จะทำให้เป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในระยะยาวหากมีการนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงเชิงพื้นที่

รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการตลาดหรือการส่งเสริมการตลาด เนื่องจาก การเติบโตของตลาดจะทำให้ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ทั้งในประเทศไทยและเพื่อการส่งออกสามารถทำให้ เกษตรกรสามารถที่จะขายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งหากภาครัฐ มีการเพิ่มแคมเปญทาง การตลาดสำหรับการเพิ่มการรับรู้ของผู้บริโภคเกี่ยวกับประโยชน์ของผลผลิตออร์แกนิกหรือผลผลิตที่เกิดจาก เกษตรอินทรีย์ รวมถึงการร่วมมือกับผู้ค้าเพื่อส่งเสริมสินค้าเหล่านี้จะทำให้การตลาดของผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก และเกษตรอินทรีย์ ได้รับการยอมรับ และสามารถเพิ่มมูลค่าในระยะยาวได้

ผู้ออกนโยบายหรือมาตรการฯ ต้องพิจารณา การกำหนดกรอบนโยบายที่ครอบคลุมสำหรับ การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ซึ่งควรจะรวมถึงการสร้างมาตรฐานและแนวทางในการ ทำเกษตรอินทรีย์ อย่างชัดเจนและการได้มาซึ่งสินค้าออร์แกนิก รวมถึงการพัฒนากระบวนการรับรองสินค้าออร์แกนิกที่เชื่อถือได้ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพและอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สำคัญ คือ การ สร้างแนวทางหรือเทคนิคที่จะทำให้เกษตรกรเข้ามาสู่การทำเกษตรอินทรีย์และได้รับการรับรองการเป็นสินค้า ออร์แกนิก

## 2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ในพื้นที่อำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรีควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบท กล่าวคือ การเชื่อมโยงระหว่างผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในเมือง ซึ่งมักจะมีความตระหนักและเต็มใจที่จะจ่ายเงินเพื่อ ซื้อสินค้าผลผลิตเกษตรอินทรีย์หรือสินค้าออร์แกนิก ฉะนั้นควรที่จะเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้บริโภค ที่อาศัยอยู่ในเมืองนนทบุรีและเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อำเภอไทรน้อยรวมถึงพื้นที่อำเภออื่น ๆ ผ่านโครงการ หรือกิจกรรมริเริ่มต่าง ๆ เช่น ตลาด เกษตรกร โครงการส่งตรงผลผลิตถึงบ้าน เป็นต้น ซึ่งจะช่วยในการ เสริมสร้างความต้องการผลผลิต ที่เกิดจากเกษตรอินทรีย์และจะเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้เกษตรกรเริ่มมาใช้ปุ๋ย อินทรีย์ในการทำเกษตร

ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดิน ในการทำการเกษตรในพื้นที่ อันเนื่องมาจากการวางแผนที่ดินมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ โดยการกำหนดพื้นที่ บางส่วนสำหรับการทำเกษตรอินทรีย์จะเกี่ยวข้องกับการห้ามใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงโดย เต็มขาด ฉะนั้นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์อาจจะไม่เพียงพอต่อการปกป้องพื้นที่จากการปนเปื้อนสารเคมีที่

ใช้ในบริเวณใกล้เคียงได้ ฉะนั้นในพื้นที่อำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรีหรือในภาพรวมของจังหวัดนนทบุรี จำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการใช้ที่ดินอย่างรอบคอบ

ในพื้นที่อำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรีควรมีกิจกรรม การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และ สนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในระดับชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อให้เกิด แนวทางในการดำเนินการร่วมกันอย่างเหมาะสมรวมทั้งเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทำ เกษตรอินทรีย์ รวมถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินการ อันจะนำไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์อย่าง บูรณาการในพื้นที่นั้น ๆ อย่างเหมาะสม

### 3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 เนื่องจากข้อจำกัดเชิงพื้นที่และระยะเวลาในการศึกษา ควรจะมีการศึกษาครอบคลุมทั่วทั้ง จังหวัดนนทบุรีหรือพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการใช้เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ เนื่องจากในบริเวณจังหวัดนนทบุรีหรือ จังหวัดใกล้เคียง อาทิเช่น นครปฐม หรือปทุมธานี มีลักษณะเมืองที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นเมืองผสมระหว่าง ชุมชนเมืองและชุมชนเกษตรกร ฉะนั้นหากมีการศึกษาในภาพรวมของพื้นที่อาจจะนำไปสู่ประโยชน์ในการวางแผนการใช้พื้นที่ได้ในอนาคต

3.2 ในการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ไทรน้อย หรือในพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดนนทบุรีควรมีการศึกษาการใช้ปุ๋ยอินทรีย์การวางแผนการทำเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ตั้งแต่การวางแผนการใช้พื้นที่การวางแผนการทำเกษตรอินทรีย์ การเลือกผลผลิต การเก็บเกี่ยว การดูแลพื้นที่รวมถึงการกระจายผลผลิตและการเพิ่มมูลค่าในเชิงการตลาด ซึ่งจะทำให้เป็นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการทำเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### เอกสารอ้างอิง

กชวรรณ ทาแก้วน้อย และ อารีรัตน์ ภูธรรมะ. (2560). ปัจจัยการตัดสินใจซื้อปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรใน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 10(2), 1-14.

ภิญญาพร โชชัญยะ. (2562). *สมรรถนะของชาวนาไทยที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการทำนา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

มูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). *ข้าว : มรดกไทยสายใยชีวิต*. ทีทีแอนด์ที.

วนิชย์ ไชยแสง. (2564). การยอมรับของเกษตรกรในการทำเกษตรแบบอินทรีย์: การประยุกต์ใช้ทฤษฎี พฤติกรรมตามแผนและค่าความคาดหวัง. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*, 8(2), 122-142

วิริยะ คล้ายแดง. (2549). *เกษตรอินทรีย์: นโยบายภาครัฐ*. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.





- สวัสปรียา ธรรมวัฒน์วิมล. (2543). ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของผู้ประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้างเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศของรัฐบาลศึกษากรณีตลาดสะพานใหม่ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหิดล
- สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. (2561). จ.นนทบุรี ขานรับยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์รัฐบาลภายใต้กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดกรอบ 13 ด้านดำเนินการเกษตรอินทรีย์. [https://thainews.prd.go.th/th/website\\_th/news/news\\_detail/TNEVN6104090010012](https://thainews.prd.go.th/th/website_th/news/news_detail/TNEVN6104090010012)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2564). สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้าปี 2564. <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2565/commodity2564.pdf>
- จินดาพร เกลี้ยงเกลา. (2565, 21 มิถุนายน). วิฤตสังคัมสูงวัย กับการพัฒนาคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร. มุขนิธิชีวิตไท (Local Act). <https://www.landactionthai.org/2012-05-18-03-24-45/article/item/2554-2022-06-25-06-42-55.html>
- Bocci, R., Paffarini, C., & Bartolini, F. (2019). Farmers' behavior towards organic fertilizers: A study in Tuscany, Italy. *Journal of Cleaner Production*, 220, 1054-1062.
- Kumar, V., Sharma, R., & Bali, S. (2019). Role of organic fertilizers in sustainable agriculture. *Journal of Pharmacognosy and Phytochemistry*, 8(2), 1741-1745.
- Min-Han, L., Yu-Hsin, C., & Tsung-Hsien, L. (2021). Factors influencing the adoption of organic rice farming by farm households in Taiwan. *Taiwan Journal of Agricultural and Food Research*, 52(4), 389-402.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. Harper and Row.
- Yanakittkula, P., & Aungvaravong, C. (2020). A model of farmers in tentions towards organic farming: A case study on rice farming in Thailand. *Heliyon*, 6(1), 1-9. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2019.e03039>
- Zhu, D., & Zhang, X. (2019). Factors influencing farmers' adoption of organic fertilizer: A case study in China. *Sustainability*, 11(15), 4189.

## ภาวะผู้นำดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย

### DIGITAL LEADERSHIP IN REAL ESTATE IN THAILAND

อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์<sup>1</sup> รัภัทรรณ แก้วสะเทือน<sup>2\*</sup>

นพดล มั่งมี<sup>3</sup> และอรนุช เอี้ยวประดิษฐ์<sup>4</sup>

Artit Chutchaipolrut<sup>1</sup>, Rapattorn Kaewsatuan<sup>2\*</sup>,  
Noppadol Mangmee<sup>3</sup>, and Oranoot Aewpradit<sup>4</sup>

<sup>1,2,3,4</sup>วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

<sup>1,2,3,4</sup>College of Asian Scholars

\*Corresponding Author, E-mail: k.rapattorn@gmail.com

#### บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจภาวะผู้นำดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้องค์กรเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งความสำเร็จของผู้นำดิจิทัลที่ดีมีคุณลักษณะ คือ เข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศ มีวิสัยทัศน์สำหรับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะในการนำเสนอและสื่อสาร สร้างทีมงานที่มีสมรรถนะ ส่งเสริมการเรียนรู้และการปรับตัวอย่างเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทยมีความสำคัญเพื่อให้ผู้นำสามารถนำเสนอและปรับใช้เทคโนโลยีในการขายและการตลาด การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์สำหรับการตัดสินใจด้านการลงทุนและการพยากรณ์แนวโน้มของตลาด การพัฒนาและการจัดการดิจิทัลในอสังหาริมทรัพย์ สร้างประสบการณ์ลูกค้าดิจิทัล และการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

**คำสำคัญ:** ภาวะผู้นำ ดิจิทัล อสังหาริมทรัพย์

#### ABSTRACT

This article aims to explore the digital leadership status in the real estate business in Thailand, which is crucial in making the organization a leader in technology and innovation in the real estate business. The characteristics of successful digital leaders include understanding information technology, having a vision for change, presentation and communication skills, creating a competent team, promoting learning and adaptation linked to technology and

innovation. Developing digital leadership in the real estate business in Thailand is important for leaders to present and adapt technology in sales and marketing, use data and analysis for investment decisions and market trend prediction, develop and manage digital real estate, create digital customer experiences, and develop new skills and knowledge related to technology and innovation in the real estate business.

**Keywords:** Leadership, Digital, Real Estate Business

## บทนำ

ความเป็นผู้นำทางดิจิทัลถือเป็นสิ่งสำคัญในอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ ในการเปลี่ยนวิธีที่ธุรกิจดำเนินธุรกิจและมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้า โดยเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรม ปรับปรุงกระบวนการ และปรับปรุงประสบการณ์ของลูกค้า สิ่งสำคัญประการหนึ่งของความเป็นผู้นำด้านดิจิทัล คือ ความสามารถในการนำเสนอบริการที่เป็นส่วนตัวและมีประสิทธิภาพแก่ลูกค้า ผ่านแพลตฟอร์มและเครื่องมือดิจิทัล เช่น ทัวร์อสังหาริมทรัพย์เสมือนจริง ระบบการจองออนไลน์ และรายการอสังหาริมทรัพย์เชิงโต้ตอบ ลูกค้าสามารถเข้าถึงข้อมูลและตัดสินใจอย่างมีข้อมูลได้อย่างง่ายดาย เพื่อปรับปรุงความพึงพอใจโดยรวมของลูกค้า สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งของความเป็นผู้นำด้านดิจิทัลคือความสามารถในการปรับปรุงกระบวนการภายใน เช่น การจัดการทรัพย์สิน การขาย และการตลาด งานอัตโนมัติ เช่น การประมวลผลเอกสาร การสอบถามจากลูกค้า และการตรวจสอบทรัพย์สิน สามารถลดต้นทุนการดำเนินงานและปรับปรุงประสิทธิภาพได้อย่างมาก นอกจากนี้ เครื่องมือดิจิทัลยังช่วยให้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์สามารถรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วยการใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูล บริษัทต่าง ๆ จะได้รับข้อมูลเชิงลึกอันมีค่าเกี่ยวกับแนวโน้มของตลาด ความต้องการของลูกค้า และกลยุทธ์ของคู่แข่ง ช่วยให้มีความสามารถในการตัดสินใจและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ได้ดีขึ้น (Zeike et al., 2019)

ความจำเป็นในการปรับตัวเป็นผู้นำดิจิทัลในอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลสร้างโอกาสใหม่แก่องค์กร แต่อุปสรรคก็อาจมีเช่นกัน ที่เกิดการยึดติดกับวัฒนธรรมองค์กรที่ซับซ้อน การขาดความเข้าใจในเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและนโยบาย ต้องมีการพัฒนาทักษะใหม่และการเรียนรู้ตลอดเวลา และเพื่อสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีในองค์กร การมีวิสัยทัศน์ในการเปลี่ยนแปลงและการสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับลูกค้าในด้านดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรควรตระหนักถึงและควรปลูกฝังนโยบายความเป็นผู้นำดิจิทัลให้แก่พนักงานเพื่อเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร (Gierlich-Joas et al., 2020)

ผู้นำด้านดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มักจะมีความรับผิดชอบและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้มากกว่า เนื่องจากการนำเทคโนโลยีและเทรนด์ใหม่ ๆ มาใช้อย่างรวดเร็ว เช่น ปัญญาประดิษฐ์ บล็อกเชน เพื่อก้าวหน้าคู่แข่งและตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป ด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลและกลยุทธ์

การตลาดออนไลน์ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์สามารถเข้าถึงผู้ชมทั่วโลกและขยายการเข้าถึงตลาดได้ ช่วยให้เข้าถึงและเข้าถึงได้มากขึ้น ดึงดูดผู้ซื้อและนักลงทุนที่มีศักยภาพจากทั่วโลก นอกจากนี้ ความเป็นผู้นำทางดิจิทัลยังครอบคลุมแนวปฏิบัติที่ยั่งยืนอีกด้วย ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการพลังงาน การลดของเสีย และการก่อสร้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บริษัทสามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและตอบสนองความต้องการทรัพย์สินที่ยั่งยืนที่เพิ่มขึ้น โดยสรุปแล้วความเป็นผู้นำด้านดิจิทัลถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่จะเติบโตในยุคดิจิทัลในปัจจุบัน ช่วยให้บริษัทต่าง ๆ สามารถเพิ่มประสบการณ์ของลูกค้า ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูล ขับเคลื่อนนวัตกรรม ขยายการเข้าถึงทั่วโลก และส่งเสริมความยั่งยืน การเปิดรับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลไม่ใช่ทางเลือกอีกต่อไป แต่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความสำเร็จในอนาคตของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (Liu et al., 2022)

## ภาพรวมของภาวะผู้นำดิจิทัล

### 1. ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีความสำคัญมาก เนื่องจากมีผลต่อการทำธุรกิจทั้งในด้านการตลาด การจัดการข้อมูล และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ นอกจากนี้ ยังช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อมธุรกิจที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลที่เห็นได้ชัดเจน ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีในการขายและการตลาด การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์สำหรับการตัดสินใจการลงทุนและการทำนายแนวโน้มของตลาด การพัฒนาและการบริหารจัดการดิจิทัลของอสังหาริมทรัพย์ การสร้างประสบการณ์ให้กับลูกค้าทางดิจิทัล และการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ดังนั้น การที่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ใช้การเปลี่ยนแปลงดิจิทัลอย่างเห็นได้ชัด จะช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับตัวและเติบโตไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้ (Moro et al., 2023)

### 2. ลักษณะของผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จ

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จมีลักษณะที่สำคัญต่อการนำธุรกิจผ่านการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลักษณะเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน (Promsri, 2019) ได้แก่

#### 2.1 มีวิสัยทัศน์และความเชื่อที่ชัดเจน

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จมักมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาธุรกิจ พร้อมกับความเชื่อที่แน่วแน่ในพลังของการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลที่สามารถสร้างคุณค่าให้กับธุรกิจและลูกค้าได้

#### 2.2 เป็นตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นผู้นำ

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จต้องเป็นตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำธุรกิจ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและกำลังใจให้กับทีมงานและองค์กรในการปรับตัวและพัฒนาต่อไป

### 2.3 มีความเปิดเผยและเรียนรู้

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จมักมีความเปิดเผยและยินดีที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ และมีความพร้อมที่จะใช้ความรู้นั้นในการพัฒนาธุรกิจ

### 2.4 สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลง

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล โดยส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยี

### 2.5 มีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและปรับตัว

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมธุรกิจและท้องตลาด

### 2.6 มีทักษะในการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับดิจิทัล

ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จมีทักษะในการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับดิจิทัล เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารจัดการโครงการที่ใช้เทคโนโลยี และการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ให้กับธุรกิจ

ผู้นำดิจิทัลที่มีลักษณะข้างต้นมีโอกาสสร้างความสำเร็จในการนำธุรกิจผ่านการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลได้มากขึ้น โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตของธุรกิจในระยะยาว

## AP (Thailand) Public Company Limited ในฐานะผู้นำดิจิทัล:

### 1. ประวัติและภูมิปัญญาของ AP (Thailand) Public Company Limited

AP (Thailand) Public Company Limited (AP) เป็นบริษัทในเครือของ AP โฮลดิ้ง ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ชั้นนำในประเทศไทย บริษัทนี้ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1991 และเปิดตัวตลอดระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา โดยมีการดำเนินธุรกิจหลัก ๆ ในการพัฒนาโครงการที่มีคุณภาพและบรรยากาศที่ดีสำหรับผู้อยู่อาศัย โดยมุ่งเน้นการสร้างคุณค่าให้กับผู้ซื้อและเชื่อมโยงกับชุมชนในระดับต่าง ๆ นอกจากนี้ AP ยังมีภูมิปัญญาในการออกแบบและก่อสร้างโครงการที่ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ AP ยังมีการดูแลรักษาโครงการหลังการขายอย่างดี เพื่อให้ลูกค้ามั่นใจในการลงทุน และสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้ซื้อ ทำให้ AP กลายเป็นชื่อเสียงที่น่าเชื่อถือในวงการอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย อีกทั้งในปัจจุบัน AP มีโครงการที่หลากหลายทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงเขตภาคกลางและภาคตะวันออกของประเทศ โดยมุ่งหวังที่จะสร้างคุณค่าและชีวิตที่ดีให้กับผู้คนในทุก ๆ ช่วงชีวิต ในด้านอสังหาริมทรัพย์อย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ (Juljuer, 2021)

### 2. การใช้เทคโนโลยีในการขายและการตลาด

AP (Thailand) Public Company Limited (AP) มีการใช้เทคโนโลยีในการขายและการตลาดอย่างเต็มที่เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า โดยใช้เว็บไซต์และแอปพลิเคชันเพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงข้อมูลของโครงการได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบาย รวมถึงการใช้งานสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ และยูทูบ เพื่อสร้างความติดตามและโปรโมทโครงการ นอกจากนี้ เทคโนโลยี VR และ AR ถูกนำมาใช้ในการสร้าง

ประสบการณ์ที่มีความจริงมากขึ้นให้กับลูกค้า ทำให้สามารถดูโครงการและห้องชุดต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและเชื่อมโยงกับการเปิดตัวโครงการใหม่ ๆ ในลักษณะที่ทันสมัย และการใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้า ช่วยให้ AP สามารถปรับการตลาดและกลยุทธ์การขายให้เข้ากับความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากไปกว่านั้น AP ยังใช้ Social CRM ช่วยในการรักษาความสัมพันธ์กับลูกค้า และการใช้งาน Chatbot เพื่อตอบคำถามและให้ข้อมูลเพิ่มเติมให้กับลูกค้า ทำให้ AP สามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างทันสมัยและมีประสิทธิภาพ (Phakamach et al., 2023)

### 3. การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์สำหรับการตัดสินใจด้านการลงทุนและการคาดการณ์แนวโน้มของตลาด

บริษัท AP ใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ในการตัดสินใจด้านการลงทุนและการคาดการณ์แนวโน้มของตลาดอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Big Data และ Machine Learning เพื่อประมวลผลข้อมูลที่มีขนาดใหญ่และทำนายแนวโน้มของตลาด ทั้งนี้ AP ยังมีการใช้ข้อมูลที่มีปริมาณมาก เช่น ข้อมูลการขาย ข้อมูลลูกค้า และข้อมูลตลาด เพื่อวิเคราะห์และทำนายแนวโน้มการลงทุน ช่วยให้ AP สามารถตัดสินใจเพื่อเลือกลงทุนในโครงการที่มีโอกาสสำเร็จสูง และใช้เทคโนโลยี Machine Learning ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และทำนายผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ เช่น การคาดการณ์ราคาอสังหาริมทรัพย์ในอนาคต หรือการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าเพื่อทำการตลาดให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Sharma & Kaushik, 2018)

การพัฒนาและการจัดการดิจิทัลของอสังหาริมทรัพย์: การใช้เทคโนโลยีในการจัดการดิจิทัลของอสังหาริมทรัพย์

การใช้เทคโนโลยีในการจัดการดิจิทัลของอสังหาริมทรัพย์เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์มีประสิทธิภาพและทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยมีหลายวิธีการที่สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการดิจิทัลของอสังหาริมทรัพย์ได้ (Ullah et al., 2021) เช่น การใช้งานแพลตฟอร์มการจัดการอสังหาริมทรัพย์ (Property Management Platforms): ช่วยให้ผู้จัดการอสังหาริมทรัพย์สามารถจัดการข้อมูลทรัพย์สินและบริการต่าง ๆ ในระบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้งานระบบ CRM (Customer Relationship Management): ช่วยในการบริหารจัดการข้อมูลลูกค้าและการสื่อสาร เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า

การใช้งานเทคโนโลยี IoT (Internet of Things): เชื่อมต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในอสังหาริมทรัพย์ เช่น ระบบความปลอดภัย ระบบควบคุมการใช้พลังงาน และระบบสื่อสาร ทำให้อสังหาริมทรัพย์มีความสามารถในการจัดการและให้บริการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การใช้งานเทคโนโลยี Blockchain: ช่วยในการบันทึกข้อมูลทรัพย์สินและธุรกรรมต่าง ๆ อย่างปลอดภัยและมีความเชื่อถือ

การใช้งานเทคโนโลยี AI (Artificial Intelligence): ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำนายแนวโน้มตลาด และช่วยในการตัดสินใจที่สามารถตอบโจทย์ของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้เทคโนโลยีในการจัดการดิจิทัลของอสังหาริมทรัพย์ช่วยให้ธุรกิจนี้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางที่ทันสมัยและยังช่วยให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

### การสร้างประสบการณ์ลูกค้าดิจิทัล:

#### 1. การใช้เทคโนโลยีในการสร้างประสบการณ์ลูกค้าที่ดีขึ้น

การใช้เทคโนโลยีในการสร้างประสบการณ์ลูกค้าที่ดีขึ้นเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในธุรกิจในยุคปัจจุบัน โดยมีวิธีการหลายประการ (Foroudi et al., 2018) ยกตัวอย่างเช่น

การใช้แอปพลิเคชันและเว็บไซต์ เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงสินค้าหรือบริการได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น และยังสามารถให้ข้อมูลและบริการต่างๆ อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

การใช้ระบบ CRM (Customer Relationship Management) เพื่อเก็บข้อมูลลูกค้าและติดตามความต้องการของลูกค้า เพื่อให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม

การใช้ข้อมูลลูกค้า ในการวิเคราะห์และทำนายพฤติกรรมกรรมการซื้อของลูกค้า เพื่อปรับปรุงการสื่อสารและการตลาดให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าต่าง ๆ

การใช้เทคโนโลยี VR (Virtual Reality) หรือ AR (Augmented Reality) เพื่อสร้างประสบการณ์การช้อปปิ้งหรือการใช้บริการที่สมจริงและน่าสนใจมากขึ้น

การใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น อีเมล แชนบอท หรือโซเชียลมีเดีย เพื่อสร้างความสัมพันธ์และสร้างความสนใจในธุรกิจ

การใช้เทคโนโลยีในการสร้างประสบการณ์ลูกค้าที่ดีช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจของลูกค้า สร้างความเชื่อมั่นและสร้างความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งกับลูกค้า ซึ่งเทคโนโลยีข้างนี้ส่งผลให้เพิ่มโอกาสในการขายและเพิ่มมูลค่าของลูกค้าในระยะยาว

#### 2. การใช้ข้อมูลลูกค้าในการปรับปรุงประสบการณ์ลูกค้า

การใช้ข้อมูลลูกค้าในการปรับปรุงประสบการณ์ลูกค้าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาธุรกิจ เริ่มต้นด้วยการเก็บข้อมูลลูกค้าที่สำคัญ เช่น ข้อมูลส่วนตัว ประวัติการซื้อ และพฤติกรรมกรรมการใช้บริการ จากนั้นใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) เพื่อสร้างข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การปรับปรุงประสบการณ์ลูกค้าอาจเกิดขึ้นในหลายด้าน เช่น การปรับปรุงสินค้าหรือบริการ เพิ่มความสะดวกสบาย การปรับปรุงการบริการหลังการขาย หรือการสร้างประสบการณ์การสื่อสารที่ดีกับลูกค้า ด้วยการใช้ข้อมูลลูกค้าอย่างสร้างสรรค์ ธุรกิจสามารถสร้างความพึงพอใจและความสุขให้กับลูกค้าได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลให้เพิ่มมูลค่าของลูกค้าและช่วยสร้างฐานลูกค้าที่แข็งแกร่งในอนาคต (Spiess et al., 2014)

## การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่

### 1. ความสำคัญของการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เร็วของตลาด การใช้เทคโนโลยีในธุรกิจ และความสำคัญของการตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงในวงการได้อย่างรวดเร็ว โดยที่ไม่ต้องพึ่งพาภาวะที่ไม่แน่นอนในการดำเนินธุรกิจ เช่น การปรับตัวตามนโยบายและกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การใช้เทคโนโลยีใหม่ในการตลาดและการขาย การพัฒนาโมเดลธุรกิจใหม่ เป็นต้น อีกทั้งยังเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ เช่น การใช้เทคโนโลยีใหม่ การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ยังเสริมสร้างความสามารถในการนำเสนอและขายสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้าอย่างเหมาะสม มากไปกว่านั้นการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ช่วยเปิดโอกาสให้ธุรกิจสามารถเติบโตและพัฒนาได้มากขึ้น โดยที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาโครงการใหม่ การขยายตลาดเป้าหมาย การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เป็นต้น สิ่งที่สำคัญอีกประการคือการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ยังช่วยเพิ่มมูลค่าของบุคลากรในองค์กร ทำให้พวกเขามีความเชี่ยวชาญและสามารถสร้างผลงานที่มีคุณค่าให้กับธุรกิจได้มากขึ้น ทั้งนี้ การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นการลงทุนที่สำคัญที่ช่วยเสริมสร้างฐานลูกค้าและเพิ่มมูลค่าของธุรกิจในระยะยาวได้ (Oladokun & Gbadegesin, 2017)

### 2. วิธีการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

การพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นกระบวนการที่สำคัญเพื่อปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวงการ วิธีหนึ่งที่ทำให้พัฒนาทักษะและความรู้ได้ คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ในการทำงาน โดยการมีโอกาสดำเนินงานในโครงการที่ต้องใช้ความรู้และทักษะใหม่ การทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในวงการ และการเรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการต่าง ๆ และการเรียนรู้ผ่านการศึกษาค้นคว้าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะและความรู้ โดยการเข้าร่วมคอร์สอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การเรียนรู้ผ่านการอ่านหนังสือ เรียนรู้ออนไลน์ หรือการเรียนรู้จากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวงการอสังหาริมทรัพย์ สามารถช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญในวงการเป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมหรืองานสัมมนาที่มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม เป็นต้น การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญช่วยเสริมสร้างความเชี่ยวชาญและความเข้าใจที่ลึกซึ้งในด้านต่าง ๆ ของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์การทำงานในโครงการที่ต้องใช้ความรู้และทักษะใหม่ เป็นวิธีที่ช่วยให้พัฒนาทักษะและความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด การทำงานในโครงการที่ต้องเผชิญกับความท้าทายและการเรียนรู้ใหม่ ๆ ช่วยเสริมสร้าง



ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้มากขึ้น ด้วยการพัฒนาทักษะและความรู้ใหม่ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจจะสามารถปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของวงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเติบโตและพัฒนาได้ต่อไปในอนาคต (Poon, 2014)

## สรุป

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย พบว่า ผู้นำดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จมักมีลักษณะที่เฉพาะตัว เช่น มีความเข้าใจและทักษะทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสามารถนำทางธุรกิจให้เข้าสู่ยุคดิจิทัลได้ นอกจากนี้ ผู้นำดิจิทัลยังต้องมีความเป็นผู้นำที่เปิดโอกาสให้ทีมงานพัฒนาทักษะใหม่ ๆ และสร้างวัฒนธรรมที่สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ผลลัพธ์จากศึกษานี้ช่วยให้เห็นภาพรวมของคุณสมบัติและพฤติกรรมที่ผู้นำดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ควรมีเพื่อสร้างความสำเร็จในยุคดิจิทัลในประเทศไทย

## ข้อเสนอแนะสำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล

เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจสามารถนำเสนอข้อเสนอแนะต่อไปนี้

1. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี โดยสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีในการทำงาน เช่น การสร้างพื้นที่ทำงานแบบเปิด (open workspace) หรือการสนับสนุนโครงการนวัตกรรมภายในบริษัท
2. การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ โดยให้โอกาสให้พนักงานเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจในยุคดิจิทัล เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ (IT management)
3. การสร้างทีมงานที่มีความหลากหลาย โดยให้โอกาสและสนับสนุนการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาภาวะผู้นำ โดยการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์หรือสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ ซึ่งสามารถช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. การสร้างนวัตกรรมในการบริหารจัดการ โดยการใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจและการวางแผน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
6. การสร้างพันธมิตรกับบริษัทเทคโนโลยี โดยการร่วมมือกับบริษัทเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อนำเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยเข้ามาใช้ในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้อย่างเหมาะสม

7. การสร้างช่องทางสื่อสารที่เปิดเผยและโปร่งใส โดยให้โอกาสให้พนักงานสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และสร้างความเข้าใจและการรับรู้ที่ถูกต้องในการใช้เทคโนโลยีในธุรกิจ

### เอกสารอ้างอิง

- Foroudi, P., Gupta, S., Sivarajah, U., & Broderick, A. (2018). *Investigating the effects of smart technology on customer dynamics and customer experience. Computers in Human Behavior, 80*, 271-282. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.11.014>
- Gierlich-Joas, M., Hess, T., & Neuburger, R. (2020). *More self-organization, more control—or even both? Inverse transparency as a digital leadership concept. Business Research, 13*(3), 921-947. <https://doi.org/10.1007/s40685-020-00130-0>
- Juljueer, P. (2021). *Discounted cash flow valuation of AP (Thailand) public company limited [Doctoral dissertation]*. Mahidol University.
- Liu, T., Swatdikun, T., Chen, X., & Sangboon, K. (2022). The impact of 21st century leadership skills on employee performance: empirical evidence from real-estate industry. *Science, Technology, and Social Sciences Procedia, 2022*(2), 1-16. <https://wjst.wu.ac.th/index.php/stssp/article/view/25655/2264>
- Moro, M. F., de Souza Mendonça, A. K., & de Andrade, D. F. (2023). COVID-19 pandemic accelerates the perception of digital transformation on real estate websites. *Quality & Quantity, 57*(3), 2165-2181. <https://doi.org/10.1007/s11135-022-01449-y>
- Oladokun, S. O., & Gbadegesin, J. T. (2017). Adequacy of core knowledge and soft skills in the performance of professional employees of real estate firms in Nigeria. *Property management, 35*(2), 132-149. <https://doi.org/10.1108/PM-02-2016-0008>
- Phakamach, P., Panjarattanakorn, D., & Onsampant, S. (2023). Conceptualization and development of digital leadership to drive corporate digital transformation for sustainable success. *International Journal of Educational Communications and Technology, 3*(2), 27-39. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jeil/article/view/261444>
- Poon, J. (2014). Do real estate courses sufficiently develop graduates' employability skills? Perspectives from multiple stakeholders. *Education+ Training, 56*(6), 562-581. <https://doi.org/10.1108/ET-06-2013-0074>



- Promsri, C. (2019). The developing model of digital leadership for a successful digital transformation. *GPH-International Journal of Business Management*, 2(08), 01-08. <https://gphjournal.org/index.php/bm/article/view/249>
- Sharma, S., & Kaushik, B. (2018). Quantitative analysis of stock market prediction for accurate investment decisions in future. *Journal of Artificial Intelligence*, 11(1), 48-54. <https://doi.org/10.3923/jai.2018.48.54>
- Spiess, J., TJoens, Y., Dragnea, R., Spencer, P., & Philippart, L. (2014). Using big data to improve customer experience and business performance. *Bell Labs Technical Journal*, 18(4), 3-17. <https://doi.org/10.1002/bltj.21642>
- Ullah, F., Sepasgozar, S. M., Thaheem, M. J., & Al-Turjman, F. (2021). Barriers to the digitalisation and innovation of Australian Smart Real Estate: A managerial perspective on the technology non-adoption. *Environmental Technology and Innovation*, 22, 1-39. <https://doi.org/10.1016/j.eti.2021.101527>
- Zeike, S., Bradbury, K., Lindert, L., & Pfaff, H. (2019). *Digital leadership skills and associations with psychological well-being*. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(14), 2628. <https://doi.org/10.3390/ijerph16142628>